

Střed 1/2016 – Výzva autorům

Téma čísla:

Právo na stát. Státoprávní argumenty a státoprávní praxe ve střední Evropě 19. a 20. století

Redakční uzávěrka: 31. 1. 2016

Kontakt: stred@mua.cas.cz

Publikační jazyky: čeština, angličtina, němčina

Webová stránka časopisu: <http://www.mua.cas.cz/index.php/casopisy/stred>

Plný obsah časopisu: www.ceeol.com

Abstrakty: <http://cejsh.icm.edu.pl>

Indexace: ERIH+, SCOPUS

Od dob Thomase Hobbesa promýšlí evropská politika smysl, účel a normativní standardy státnosti. Na přelomu 19. a 20. století dochází k rozšiřování katalogu argumentů, kterými národní hnutí nestátních evropských národů legitimizují nárok na vlastní státnost, přičemž ničivý válečný konflikt let 1914-1918 otevřel možnosti, jak tuto státnost prakticky realizovat. Zahrnutím přirozenoprávních nároků se do diskuse o formování novodobých států počaly prosazovat nové prvky „oprávněnosti“. Rozpad evropských nadnárodních říší umožnil v meziválečném období realizovat státoprávní projekty řady evropských národních hnutí, které se však v mnoha případech musely vyrovnávat, podobně jako nadnárodní impéria, se složitou etnickou a jazykovou strukturou střední Evropy. Poválečný vývoj přinesl stabilizaci hraničního rozdělení, na druhé straně byl však provázen vytvářením nových nadstátních a nadnárodních formací, které mohly, ale nemusely, být k existujícím státoprávním projektům komplementární. Evropská integrace druhé poloviny 20. století i její protipól v podobě omezování státní suverenity ve prospěch větší koherence východního bloku stavěly meziválečné i těsně poválečné koncepty státnosti před nové výzvy, které v řadě případů nezmizely a jsou aktuální dodnes. S odkazem na tyto debaty vymezujeme obsahové zaměření projektovaného čísla časopisu Střed právě na otázky spojené s proměnami středoevropské státnosti a jejich realizovaných i nerealizovaných podob.

Konkrétní témata příspěvků se mohou, ale nemusí, zabývat např. některými z následujících okruhů:

- Destrukce nadnárodních formací 19. století: proces demokratizace a proměny pojmu státnosti v moderní éře.
- Princip práva na sebeurčení, jeho intelektuální koncepty i reálné aplikace ve středoevropském prostoru.
- Nerealizované projekty státních formací za první a druhé světové války. Příčiny a důsledky neúspěšných projektů.
- Nadnárodní koncepty státnosti druhé poloviny 20. století a jejich proměňující se vztah ke konceptu národního státu.